

TÜRKİYE JEOLJİ KURUMUNUN 40. YILINI KUTLARKEN

İnsanoğlunun doğal kaynaklara olan ilgisi İlkçağ'da başlamış ve günümüze dek artarak süregelmiştir. Toplumların geçmişleri dikkatle incelendiğinde bunların, doğal kaynaklardan bilinçli bir şekilde yararlanabildikleri ölçüde bağımsız ve uygarca yaşama imkânı bulabildikleri anlaşılır. Bu nedendir ki, doğal kaynaklardan yararlanma aşamaları tarihçiler tarafından bir uygarlık ölçüsü olarak kabul edilmiş ve tarihsel devirler buna göre adlandırılmıştır; Yontma Taş, Cilalı Taş ve Maden devri gibi.

Günümüzde her ülke, sahip olduğu yeraltı ve yerüstü zenginliklerini en modern metotlarla aramak, bulunanları değerlendirmek ve rasyonel bir biçimde kullanmak zorundadır.

Doğal kaynakların aranması ve değerlendirilmesi yerbilimlerinin ve bu arada jeoloji bilim dalının ilgi alanına girmektedir. Günümüzün gelişmiş ülkeleri jeolojinin önemini çok önceden sezerek bu konudaki bilimsel ve teknik araştırmalarını yoğunlaştırmış ve bu çalışmalara gereken önemi çok önceden verebilmişlerdir. Hatta bazı ülkelerde doğal kaynakların aranması ve işletilmesinin jeoloji Bakanlıkları tarafından yapıldığı görülmektedir.

Gururla belirtmek gerekir ki Yurdumuzda jeolojinin öncülüğünü yapanlar, bundan 53 yıl önce bu gerçeğin farkına varmışlardır. Nitekim ilk jeoloji eğitimine İstanbul Üniversitesinde 1932 yılında geçilmiş, ardından 1935'te Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün kurulmasıyla jeoloji uygulamaları Devlet eliyle ve rasyonel bir şekilde yürütülmeye başlanmıştır. Daha sonra 1946 yılında Türkiye Jeoloji Kurumu (TJK) kurulmuştur.

Bilindiği gibi TJK, Türkiye'de jeolojinin gelişmesine yardımcı olmak, bu bilim dalının ekonomideki yerini ve önemini tanıtmak ve benimsetmek, üyeleri arasındaki dayanışmayı sağlamak amacıyla kurulmuştur.

14.7.1946 tarihinde kurulan ve 1949 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile Kamuya Yararlı Dernek ilan edilen TJK, aradan geçen 40 yıl boyunca kuruluş amacı doğrultusunda sürekli hizmet vermiş bir derneğimizeyiz. Her şeyden önce 1947 yılından bu yana her yıl bir Jeoloji Kurultayı düzenleyerek Türkiye'de bu konuda eşine ender rastlanan bir başarı sağlamıştır. Ayrıca ilk sayısı 1947 tarihini taşıyan ve jeoloji dalında yapılan çalışmaların toplandığı bilimsel bülteni (TJK Bülteni) aradaki bazı aksamalar dışında yılda iki sayı olarak yayımlaya gelmiştir. 1976 yılından bu yana ise bu bülteneye ek olarak Yeryuvarı ve İnsan adını taşıyan dergiyi yılda 4 sayı olmak üzere üyelerine sunmaktadır.

Yukarıda sıraladığım periyodik faaliyetlerinden başka, kurulduğu yıldan bu yana, eksikliği hissedilen konularda çok sayıda kitaplar yayınlanmış, konferanslar düzenlemiş, tek başına yada diğer kuruluşlarla ortaklaşa çeşitli simpozyumlar gerçekleştirmiştir.

MTA Genel Müdürü olarak bu denli hizmet ve başarı dolu maziye sahip olan bu güzide kuruluşumuzun kurucu üyelerinden bugün aramızdan ayrılmış olanları saygıyla anar, hayatta olanlara da şükranlarımı sunmayı borç bilirim. Kuruluşundan buyana yönetiminde görev alarak katkı sağlamış olan tüm meslektaşlarıma da teşekkür ederim.

Kuruluş amaçlarından sapmamak şartı ile TJK'nın daha da güçlenmesi için gereken çabanın gösterilmesi hepimizin görevi olmalıdır. Bu duygularla TJK'nın 40. yılını kutlar, başarı dolu nice 40 yıllar dileği ile saygılarımı sunarım.

M. Sıtkı SANCAR
MTA Genel Müdürü